

Digitalisering, kat in 't bakkie?

Column
Atze Boerstra

Atze Boerstra is directeur van adviesbureau bba binnenmilieu. Hij laat iedere editie zijn licht schijnen over heikele en minder heikele onderwerpen in de installatie-sector.

Recent vroeg iemand me: wat vind jij eigenlijk van die hele digitaliseringshype? Mijn antwoord was enigszins ambivalent. Ja, ik zie mogelijkheden, maar ben nog niet overtuigd dat we echt op weg zijn naar het Walhalla als het gaat om het optimaliseren van gebouwinstallatie prestaties puur alleen 'omdat we gaan digitaliseren'. Anders gezegd: voorlopig kijk ik nog even de kat uit de boom.

Over katten gesproken: ikzelf ben van huis uit echt een kattenmens. Geweldig hoe poezen en katers in basis gewoon hun eigen ding doen, no matter what. Nee, dan honden, die alleen maar op aarde lijken te zijn om hun omgeving te 'pleasen'.

Als het op gebouwinstallaties aan komt, dan maak ik echter een uitzondering, en ben ik meer een hondenmens. Ik heb de afgelopen jaren te vaak onderzoek gedaan in gebouwen met installaties die onvoorspelbaar 'kattengedrag' lieten zien. Denk in dit verband bijvoorbeeld aan klimaatinstallaties met 'een eigen wille-tje', waarmee het maar niet lukt om het thermisch comfort te waarborgen.

Hoe mooi zou het zijn als we alle gebouwinstallaties meer als een (wel opgevoede) hond konden laten functioneren? Waarbij het in de kern altijd zou gaan om het zoveel mogelijk behagen van de gebouwgebruikers zowel in termen van comfort- als energiebehoeften?

Dat brengt me op de volgende vraag: gaat die hele digitaliseringslag ons echt brengen wat men nodig heeft in al die gebouwen? Wij techneuten denken misschien dat de introductie van AI, van BIM, van sensortechnologie, van smart interfaces, per definitie gaat leiden tot een

betere wereld. Maar hoe kijkt de gemiddelde gebouw eigenaar of eindgebruiker hier tegen aan?

De afgelopen jaren is het niet voor niks zo dat 'hightech' bij veel niet-techneuten een enigszins slechte reputatie heeft opgebouwd, omdat het allemaal te onpersoonlijk en te ingewikkeld wordt. In de Amerikaanse vakliteratuur zie je daarom

de afgelopen jaren een oproep om vooral in te zetten op 'empathic technology'. Dus op technologie die inclusief is, die met name bestaat uit oplossingen die voortkomen uit het zich proactief verplaatsen in wat eindgebruikers nodig hebben.

Wat impliceert dat, als het gaat om het onderwerp digitalisering en gebouwtechniek? Dat we vooral scherp moeten hebben (voordat we ons verliezen in digital

twin modellen en funky dashboards) wat de Key Performance Indicatoren zijn voor de gebouw eigenaar, facility manager en toekomstige 'binnenmilieu-consumenten'.

Digitalisering kan zeker positief uitwerken, mits een en ander geconcretiseerd wordt met empathie in het achterhoofd, én er gewerkt wordt vanuit een duidelijke visie op de 'wants en needs' van alle

betrokkenen. Voordat eindgebruikers 'ja' zeggen tegen (verdere) digitalisering, willen ze met name antwoord op de volgende vraag: krijg ik straks een Garfield-installatie met allerlei digitaliseringsfranje waar ik nul invloed op heb? Of wordt het een Lassie-installatie met een toegankelijke digitale schil, die me echt gaat helpen om het maximale uit mijn gebouw en mijn mensen te halen?